

Oikeudelliset perusteet ja pääasialliset perustelut

Direktiivin 2006/43/EY täytäntöönpanon määräaika päättyi 28.6.2008. Tämän kanteen nostamispäivänä vastaaja ei kuitenkaan ollut vielä toteuttanut kaikkia direktiivin täytäntöönpanon edellyttämiä toimenpiteitä tai ei ainakaan ollut ilmoittanut niistä komissiolle.

(¹) EUVL L 157, s. 87.

Ennakkoratkaisupyyntö, jonka Judecătoria Focşani (Romania) on esittänyt 24.2.2010 — Frăsina Bejan v. Tudorel Muşat

(Asia C-102/10)

(2010/C 113/47)

Oikeudenkäyntikieli: romania

Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin

Judecătoria Focşani

Pääasian asianosaiset

Kantaja: Frăsina Bejan

Vastaaja: Tudorel Muşat

Ennakkoratkaisukysymykset

- Ovatko lain nro 136/1995 (¹) 401 §:n ja Comisia de Supraveghere a Asigurărilorin (vakuutusvalvontalautakunnan) määräyksen 3111/2004 (²) 1-6 §:n ja erityisesti 3 ja 6 §:n säännökset, kun niitä luetaan yhdessä lain nro 136/1995 10 §:n 3 momentin kanssa, ristiriidassa SEUT 169 artiklan (aiempi EY 153 artikla) määräysten kanssa?
- Ovatko siinä tapauksessa, että jäsenvaltion kansallisessa oikeudessa säädetään, että vahinkoa kärsineellä henkilöllä ei ole oikeutta saada korvausta moottoriajoneuvojen käyttöön liittyvän vastuun varalta otettavaa vakuutusta koskevan sopimuksen perusteella siinä tapauksessa, että onnettomuus on aiheutettu tahallaan, onnettomuus on tapahtunut siinä yhteydessä, kun on tehty tekoja, jotka ovat rikosoikeudellisesti rangaistavia yleisillä teillä liikkumista koskevan lain säännösten perusteella tahallisina rikoksina, onnettomuus on tapahtunut, kun tahallaan tehdyn rikoksen tekijä yritti paeta järjestystä valvovilta viranomaisilta, ja onnettomuuden tapahtumisesta vastuussa oleva henkilö kuljetti ajoneuvoa ilman vakuutetun lupaa, tällaiset säännökset kohtuuttoman rajoitettavia tavoitellun päämäärän (sosiaalisen suojan eli sen, että vahinkoa kärsinyt henkilö saa korvauksen omaisuuteensa kuuluvan varallisuuserän tuhoutumisesta) saavuttamiseksi ja ylittävätkö ne sen, mikä on tarpeen tämän päämäärän saavuttamiseksi?
- Siinä tapauksessa, että toiseen kysymykseen vastataan kieltävästi, kysytään, asettaako asetettu rajoitus vahinkoa kärsineen henkilön tilanteeseen, jossa häntä syrjitään suhteessa Euroopan unionin muiden jäsenvaltioiden kansalaisiin, joita evätään korvaus vain moottoriajoneuvojen käyttöön liittyvän vastuun varalta otettavaa vakuutusta koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 30.12.1983 annetun toisen neuvoston direktiivin 84/5/ETY (³) 2 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä, toisessa ja kolmannessa luetelmakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa?
- Muodostaako se, että kansallisessa lainsäädännössä säädetään riskin jättämisestä vakuutuksen ulkopuolelle tällaisissa tilanteissa, SEUT 49 artiklassa (aiempi EY 49 artikla) ja SEUT 56 artiklassa (aiempi EY 49 artikla), kun niitä luetaan yhdessä direktiivin 92/49/ETY (⁴) (kolmas vahinkovakuutusdirektiivi) kanssa, vahvistetun sijoittautumisvapauden ja palvelujen tarjoamisen vapauden rajoituksen?
- Voidaanko, mikäli EU:n jäsenvaltion kansallisessa oikeudessa säädetään, että liikenneonnettomuuden uhri voi vaatia onnettomuudesta vastuussa olevaa henkilöä korvaamaan kulut, joita aiheutuu ajoneuvon korjaamisesta tai tapauksesta riippuen sen korvaamisesta toisella, sekä mahdolliset muut kulut, vakuutuksenantajan vapauttaminen velvollisuudesta maksaa heti korvausta henkilölle, joka on kärsinyt vahinkoa liikenneonnettomuuden johdosta (heti liikenneonnettomuuden tapahtumisen jälkeen), minkä jälkeen vakuutuksenantaja voi riitojen ratkaisemisen menettelytapasääntöjen mukaan ja erityisesti vahingosta vastuussa olevan yksilöimistä koskevien menettelytapasääntöjen mukaan panna vireille regressiokanteen korvausvaatimusten tehokkaan ja nopean käsittelyn helpottamiseksi ja sen välttämiseksi mahdollisuuksien mukaan, että aiheutuu kalliita oikeuskäsittelyjä, joiden johdosta osapuolten voisi olla mahdotonta vedota omiin oikeuksiinsa, myös tilanteissa, joissa sovellettaisiin direktiivin 2003/8/EY (⁵) ja suositusten R(81) 7 ja (93) 1 säännöksiä, kyseisen kansallisen oikeuden katsoa olevan laiton ja ristiriidassa kaikkien moottoriajoneuvojen vakuutusta koskevien direktiivien perustelukappaleiden kanssa?
- Mikäli viidenteen kysymykseen vastataan kieltävästi, kysytään, onko tämä ristiriidassa moottoriajoneuvojen käyttöön liittyvän vastuun varalta otettavasta vakuutuksesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2005/14/EY (⁶) johdanto-osan 21 perustelukappaleen kanssa?
- Voiko se, että nyt esillä olevan asian kantajalta evätään moottoriajoneuvon vastuuvakuutusta koskevaan sopimukseen perustuva korvaus, saattaa kantajan sellaiseen tilanteeseen, jossa häntä syrjitään suhteessa muihin henkilöihin, joille maksettaisiin korvausta myös siinä tapauksessa, että onnettomuudesta vastuussa oleva henkilö jäisi tunnistamatta tai hän ei olisi vakuutettu, kun otetaan huomioon se, että kantaja on tehnyt sekä pakollisen että vapaaehtoisen moottoriajoneuvojen käyttöön liittyvän vastuun varalta otettavaa vakuutusta koskevan sopimuksen summista, jotka ovat pikemminkin korkeita, ilman, että hänen omaisuuttaan kuitenkaan suojattaisiin millään tavalla?

- 8) Onko kansallinen tuomioistuin ainoa, jolla on toimivalta määrittää, täyttääkö jokin esillä olevassa asiassa kyseessä olevan vakuutusyhtiön kaltainen elin edellytykset, joiden täytyessä elintä vastaan voidaan vedota välittömän vaikutuksen omaavan direktiivin säännöksiin, ja jos tähän vastataan myöntävästi, kysytään, mitkä ovat ne edellytykset, joita sovelletaan tätä varten?
- 9) Onko se, että Euroopan unionin jokin jäsenvaltio ei ole pannut omassa oikeusjärjestyksessään täytäntöön direktiiviä 2005/14/EY (vaikka täytäntöönpanolle varattu määräaika on päättynyt 11.6.2007) eikä varsinkaan 20–22 perustelukapaleessa esitettyä, omiaan aiheuttamaan vahinkoa kantajalle sen vuoksi, että rikotaan hänen perusoikeuttaan omaisuuden suojaan, vaikka sittemmin Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2009/103/EY⁽⁷⁾ on kumottu moottoriajoneuvojen käyttöön liittyvän vastuun varalta otettavaa vakuutusta koskevat direktiivit I-V (72/166/ETY, 84/5/ETY, 90/232/ETY, 2000/26/EY ja 2005/14/EY), kun otetaan huomioon, että säädökset, joihin olemme viitanneet, sisältyvät kokonaisuudessaan EY:n uuteen direktiiviin, jolla kumottuja säännöksiä paremmin suojataan henkilöä, joka on kärsinyt vahinkoa liikenneonnettomuuden johdosta?
- 10) Voiko kansallinen tuomioistuin omasta aloitteestaan ottaa huomioon yhteisön määräyksen tai säännöksen rikkomisen ja todeta mitättömäksi sopimuslausekkeen, jolla suljetaan tietty riski vakuutuksen ulkopuolelle, siinä tapauksessa, että vahinkoa kärsineelle henkilölle eli kuluttajalle ei ole annettu tietoja poissulkemisista eli tilanteista, joita vakuutus ei kata (vastoin direktiivin 2005/14/EY säännöksiä), sekä siinä, että vakuutusyhtiö on sulkenut vakuutuksen ulkopuolelle myös muita riskejä kuin niitä, joista säädetään vakuutuksia koskevassa puitelaissa nro 136/1995, ja voiko se tehdä näin myös, jos oikeudenomistaja ei ole vedonnut tähän mitättömyyteen tuomioistuimessa ja vaikka kansallisessa lainsäädännössä on pantu direktiivin 93/13/EY⁽⁸⁾ säännökset täytäntöön lailla nro 193/2000⁽⁹⁾?

⁽¹⁾ Vakuutuksia ja jälleenvakuutuksia Romaniassa koskeva laki nro 136/1995, M. Of, osa I, nro 303, 30.12.1995.

⁽²⁾ Comisiei de Supraveghere a Asigurărilorin määräys nro 3111/2004, M. Of., osa I, nro 1243/2004, 23.12.2004.

⁽³⁾ Moottoriajoneuvojen käyttöön liittyvän vastuun varalta otettavaa vakuutusta koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 30.12.1983 annettu toinen neuvoston direktiivi 84/5/ETY (EYVL L 8, s. 17).

⁽⁴⁾ Muuta ensivakuutusta kuin henkivakuutusta koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta 18.6.1992 annettu neuvoston direktiivi 92/49/ETY (kolmas vahinkovakuutusdirektiivi) (EYVL L 228, s. 1).

⁽⁵⁾ Oikeussuojakeinojen parantamisesta rajat ylittävissä riita-asioissa vahvistamalla oikeusapuun kyseisissä riita-asioissa liittyvät yhteiset vähimmäisvaatimukset 27.1.2003 annettu neuvoston direktiivi 2003/8/EY (EYVL L 26, s. 41).

⁽⁶⁾ Moottoriajoneuvojen käyttöön liittyvän vastuun varalta otettavaa vakuutusta koskevien neuvoston direktiivien 72/166/ETY, 84/5/ETY, 88/357/ETY ja 90/232/ETY sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/26/EY muuttamisesta 11.5.2005 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2005/14/EY (EUVL L 149, s. 14).

⁽⁷⁾ Moottoriajoneuvojen käyttöön liittyvän vastuun varalta otettavasta vakuutuksesta ja vakuuttamisvelvollisuuden voimaansaattamisesta 16.9.2009 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/103/EY (ETA:n kannalta merkityksellinen teksti) (EUVL L 263, s. 119).

⁽⁸⁾ Kuluttajasopimusten kohtuuttomista ehdoista 5.4.1993 annettu neuvoston direktiivi 93/13/ETY (EYVL L 95, s. 29).

⁽⁹⁾ Elinkeinonharjoittajien ja kuluttajien välisissä sopimuksissa olevista kohtuuttomista ehdoista annettu laki nro 193/2000, M. Of., nro 560, 10.11.2000, jota on täydennetty elinkeinonharjoittajien kuluttajiin kohdistuvan sopimattoman menettelyn torjumisesta ja lainsäädännön mukauttamisesta kuluttajasuojaa koskevaan eurooppalaiseen lainsäädäntöön annetulla lailla nro 363/2007, M. Of., osa I, nro 899, 28.12.2007).

Kanne 24.2.2010 — Euroopan komissio v. Portugalin tasavalta

(Asia C-103/10)

(2010/C 113/48)

Oikeudenkäyntikieli: portugali

Asianosaiset

Kantaja: Euroopan komissio (asiamiehet: P. Oliver ja P. Andrade)

Vastaaja: Portugalin tasavalta

Vaatimukset

— Unionin tuomioistuimen on todettava, että Portugalin tasavalta ei ole noudattanut vaarallisten aineiden luokitusta, pakkaamista ja merkintöjä koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämisestä annetun neuvoston direktiivin 67/548/ETY muuttamisesta sen mukauttamiseksi kemikaalien rekisteröinnistä, arvioinnista, lupamenettelyistä ja rajoituksista (REACH) sekä Euroopan kemikaaliviraston perustamisesta annettuun asetukseen (EY) N:o 1907/2006 18.12.2006 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/121/EY⁽¹⁾ 2 artiklan mukaisia veloitteita, koska se ei ole antanut tämän direktiivin noudattamisen edellyttämiä lakeja, asetuksia ja hallinnollisia määräyksiä tai ainakaan ilmoittanut niistä komissiolle;

— Portugalin tasavalta on veloitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.